

De invoering van een familie- en jeugdrechtbank Bespreking van de wet van 30.07.2013

(vanaf 01.09.2014)
Ann KEUNEN

Tot op de dag van vandaag zijn de bevoegdheden inzake familiale conflicten erg verspreid. Wanneer een gezin wordt geconfronteerd met een conflict inzake de (minderjarige) kinderen, zal het zich moeten wenden tot de vrederechter, de jeugdrechtbank, (de voorzitter van) de rechtbank van eerste aanleg. Dit is afhankelijk van de concrete gezinssituatie.

Het is ook mogelijk dat er verschillende rechtbanken een uitspraak dienen te doen inzake een bepaald conflict, hetgeen de rechtsonzekerheid van de rechtzoekende in de hand werkt.

Met de Wet van 30 juli 2013 (B.S. 27.09.2013) tot invoering van een eenvormige familie- en jeugdrechtbank tracht de wetgever een oplossing te bieden voor bovenstaand probleem.

Deze familie- en jeugdrechtbank zou ervoor moeten zorgen dat families makkelijker en efficiënter hun weg naar het gerecht vinden.

Door de invoering van deze Wet wenste de Wetgever meer rechtszekerheid te brengen inzake familiale geschillen. De Wet zal van kracht zijn vanaf 01.09.2014.

Er wordt getracht U een kort overzicht te geven van de belangrijkste wijzigingen aan het huidige systeem.

Tot op heden diende men zich te richten tot de navolgende rechtbanken :

- Vrederechter : inzake echtelijke moeilijkheden tussen gehuwden/wettelijk samenwonenden (dringende en voorlopige maatregelen) of inzake alimentatiebijdragen voor meerderjarige/minderjarige kinderen of inzake uitkering na echtscheiding tussen ex-echtgenoten
- Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg : inzake echtelijke moeilijkheden tussen gehuwden (voorlopige maatregelen) tijdens de echtscheidingsprocedure of inzake verblijfsregelingen voor minderjarige kinderen van niet-gehuwden in geval van urgentie
- Jeugdrechtbank (burgerlijke afdeling) : verblijfsregelingen + alimentatiebijdragen tussen niet-gehuwden ofwel verblijfsregelingen + alimentatiebijdragen tussen gehuwden na de echtscheidingsprocedure
- Jeugdrechtbank (protectionele afdeling) : inzake problematische opvoedingssituaties of als misdrijf omschreven feiten bij minderjarigen
- Rechtbank van Eerste Aanleg : het instellen van een echtscheidingsprocedure of familiaal-vermogensrechtelijke geschillen tussen gehuwden na echtscheiding (vereffening – verdeling) en niet-gehuwden

Deze organisatie had tot gevolg dat een gezin in conflict doorheen de jaren vaak in aanraking kwam met verschillende rechtbanken naargelang de situatie veranderde. Het dossier werd niet automatisch overgedragen zodanig dat men telkenmale de Rechtbank vanaf het begin diende te informeren over de voorgaanden.

De nieuwe familie- en jeugdrechtbank zal als een afdeling worden opgericht binnen de Rechtbank van Eerste Aanleg. De gerechtelijke organisatie als dusdanig wijzigt dus niet.

De familie- en jeugdrechtbank zal worden samengesteld uit:

- één of meerdere familiekamers (familierechtbank): Deze zijn belast met alle burgerlijke familiale geschillen, met inbegrip van procedures inzake hoogdringendheid, civielrechtelijke jeugdzaken en familiaal vermogensrecht ;
- één of meerdere jeugdkamers (jeugdrechtbank) : Deze zijn bevoegd voor de protectionele zaken. Binnen de jeugdrechtbank zal minstens één van de kamers belast zijn beslissingen te nemen inzake jongeren die uit handen zijn gegeven ;
- één of meer kamers voor minnelijke schikking: De griffier zal in alle zaken waarvoor de familierechtbank bevoegd is, de betrokken partijen informeren over de mogelijke bemiddelingsopties. Ook de rechter zal de partijen moeten wijzen op de mogelijkheid tot bemiddeling. Indien de partijen hierover akkoord zijn, kan hij de zaak opschorten of doorverwijzen naar een kamer voor minnelijke schikking. Indien er tussen partijen geen akkoord wordt bereikt, verwijst de kamer voor minnelijke schikking de zaak door naar de familiekamer. Op het niveau van het hof van beroep zal diezelfde indeling te vinden zijn.

In de praktijk zal het wellicht niet de Rechter zelf zijn die de bemiddeling tussen partijen in geval van positief antwoord zal aanvatten, maar een erkend bemiddelaar, benoemd door de Rechtbank. De rechtszaak zal dan tijdelijk worden opgeschort.

Voor de rechtzoekende is het dus vooral belangrijk te weten dat vanaf het moment dat er een vordering wordt gesteld, een **familiedossier** zal worden geopend.

Het grote voordeel is dat het 'familiedossier' tijdens de jaren binnen dezelfde Rechtbank blijft circuleren, hetgeen tot gevolg heeft dat in geval van nieuw conflict en/of nieuwe gezinssituatie men zich in principe dient te richten tot dezelfde Rechtbank, die volledig op de hoogte is van het integrale dossier uit het verleden. Dit komt de rechtszekerheid ten goede.

Verder worden in de Wet nog een aantal zaken gewijzigd, zoals bijvoorbeeld :

- E.O.T.- procedure kan volledig schriftelijk gebeuren
- Horen van minderjarige gebeurt in principe zonder raadsman
- Alle beslissingen zijn van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad
- De Vrederechter zal niet langer bevoegd zijn inzake familiekwesties

De toekomst zal uitwijzen of de Wetgever geslaagd is in zijn opzet om de rechtzoekende meer rechtszekerheid te bieden inzake familiale geschillen....

Ann Keunen
Advocaat
ARGUS Advocaten
Kolonel Dusartplein 34 bus 1
3500 Hasselt
Tel. : 011/28.64.26
ann.keunen@argusadvocaten.be